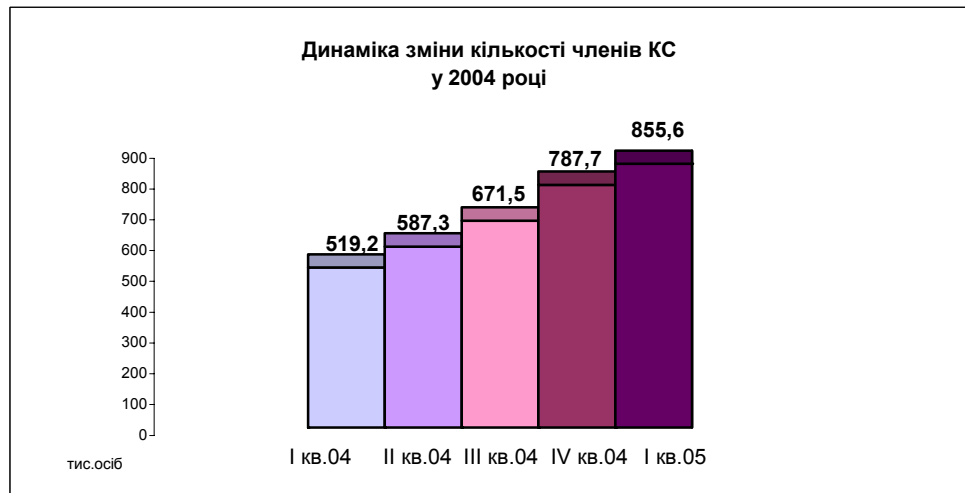

Розвиток та результати діяльності кредитних спілок протягом I кв. 2005 року

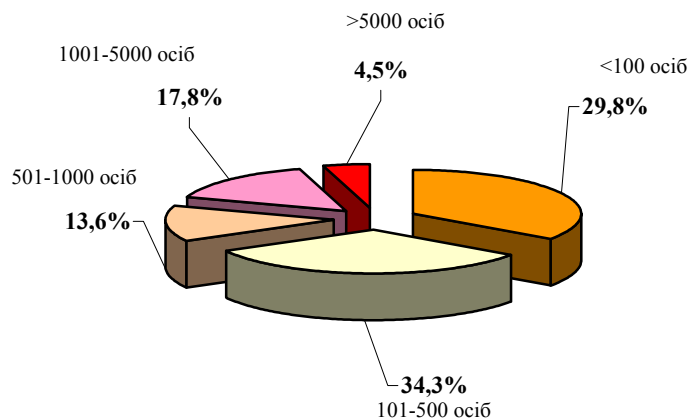
I. Загальна інформація

Протягом I кварталу 2005 року Державна комісія з регулювання ринків фінансових послуг України здійснила реєстрацію 45 кредитних спілок як фінансових установ та видала 75 ліцензій на провадження діяльності по залученню внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки. Таким чином, станом на 31 березня 2005 року в Державному реєстрі фінансових установ перебувало 668 кредитних спілок.

Кількість членів кредитних спілок збільшилася протягом зазначеного звітного періоду майже на 9% і на кінець I кварталу становила 855 573 чол., з яких 328 097 чол. – члени КС, які мають кредити, та 64 780 чол. – члени, які мають депозити.

Як свідчить діаграма поділу кредитних спілок за кількістю членів, серед КС переважають спілки з відносно невеликою кількістю членів – від 100 до 500 осіб (34,3%) та до 100 осіб (29,8%). Частка великих КС, що об'єднують більше 5 тис. осіб, становить лише 4,5%.

Загальний розподіл кредитних спілок по регіонах України залишається відносно сталим, з лідерами за розмірами активів у таких областях, як Одеська, Донецька, Волинська, Черкаська та м.Київ. На кінець I кварталу 2005 року найбільша кількість кредитних спілок була зареєстрована в м.Києві (77), Донецькій (54), Луганській (49), Львівській (41) та Черкаській (35) областях.

Табл.1

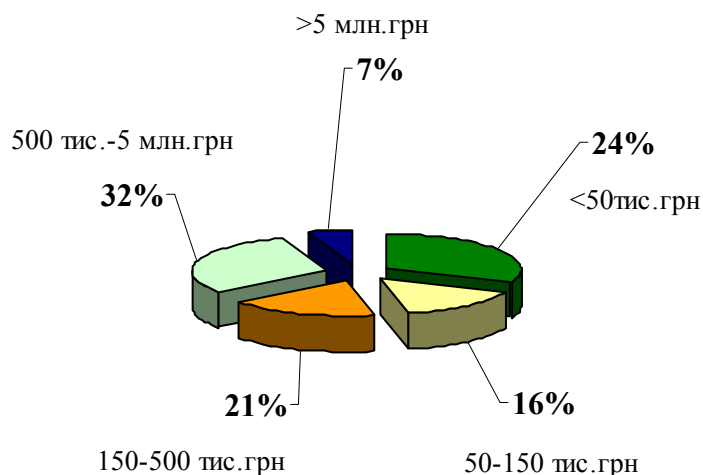
Регіон	Кількість КС	Кількість членів КС, які мають депозити	Активи, грн.	Кредити, надані членам КС, грн.	Депозити членів КС, грн.	Капітал, грн.
АР Крим	24	1 366	18 807 157	17 384 087	12 109 679	5 677 434
Вінницька обл.	18	1 868	11 627 282	6 805 406	5 260 574	3 071 604
Волинська обл.	17	2 384	78 395 671	8 358 456	62 032 013	15 006 002
Дніпропетровська обл.	28	856	20 901 587	19 024 337	13 227 743	5 456 941
Донецька обл.	54	7 008	78 989 083	57 782 608	59 561 586	14 294 963
Житомирська обл.	8	135	6 725 287	5 527 566	1 277 603	4 816 345
Закарпатська обл.	21	2 571	26 575 772	23 983 848	19 475 976	5 359 431
Запорізька обл.	28	1 342	39 049 261	30 978 012	21 692 705	15 310 584
Івано-Франківська обл.	27	1 218	18 685 538	17 982 038	13 988 075	3 271 241
Київська обл.	14	394	24 121 038	11 149 050	15 749 142	5 593 734
Кіровоградська обл.	19	353	8 904 425	6 014 371	3 378 124	4 809 338
Луганська обл.	49	3 371	44 343 296	39 527 317	31 320 276	10 040 081
Львівська обл.	41	4 588	58 676 951	31 330 656	31 561 002	24 815 425
Миколаївська обл.	14	1 001	17 572 926	15 063 850	10 105 098	4 951 060
Одеська обл.	27	11 830	234 972 039	176 199 921	191 982 280	34 599 163
Полтавська обл.	17	1 141	22 925 672	18 620 832	9 527 180	6 856 245
Рівненська обл.	11	644	2 425 381	2 262 873	1 661 602	514 149
Сумська обл.	11	168	2 742 286	2 563 483	948 672	1 610 876
Тернопільська обл.	27	4 875	27 134 171	19 136 483	20 018 005	2 248 347
Харківська обл.	29	1 890	59 232 252	28 966 432	43 714 243	13 794 146
Херсонська обл.	12	781	11 004 484	9 886 477	8 672 461	1 270 214
Хмельницька обл.	19	2 012	17 252 423	16 525 383	16 329 179	-58 138
Черкаська обл.	35	4 849	60 246 791	54 726 117	49 334 661	7 860 878
Чернівецька обл.	13	625	17 143 977	15 971 087	10 162 685	6 364 312
Чернігівська обл.	16	433	8 012 638	6 896 024	3 650 393	3 450 851
м.Київ	77	6 218	171 979 087	127 491 563	85 763 008	75 479 456
м.Севастополь	15	859	20 252 132	19 636 127	9 436 508	9 415 501
ВСЬОГО	671*	64 780	1 108 698 609	789 794 405	751 940 473	285 880 183

*Кількість оброблених звітів, отриманих від КС (671), не збігається із загальною кількістю КС, внесених до Державного реєстру фінансових установ на 31 березня 2005 р. (668), оскільки процес реєстрації деяких КС ще не було завершено остаточно.

II. Основні показники фінансового стану КС

У порівнянні з попередніми звітними періодами з початку 2005 року спостерігаються якісні зміни в характері загального розподілу сукупних активів кредитних спілок.

Так, якщо раніше переважали спілки, активи яких становили менше 50 тис.грн., то у I кв.2005 року перевагу мають кредитні спілки з розміром активів 500 тис. - 5 млн.грн. (32%) та 150-500 тис. грн. (21%), що свідчить про зростання рівня довіри населення до діяльності кредитних спілок, розбудову всієї системи кредитування в цілому та поступове укрупнення кредитних союзів. Водночас, доля кредитних спілок з активами, меншими ніж 50 тис.грн, залишається вагомою (24%), а частка кредитних спілок, розмір активів яких перевищує 5 млн.грн., є незначною (7%).

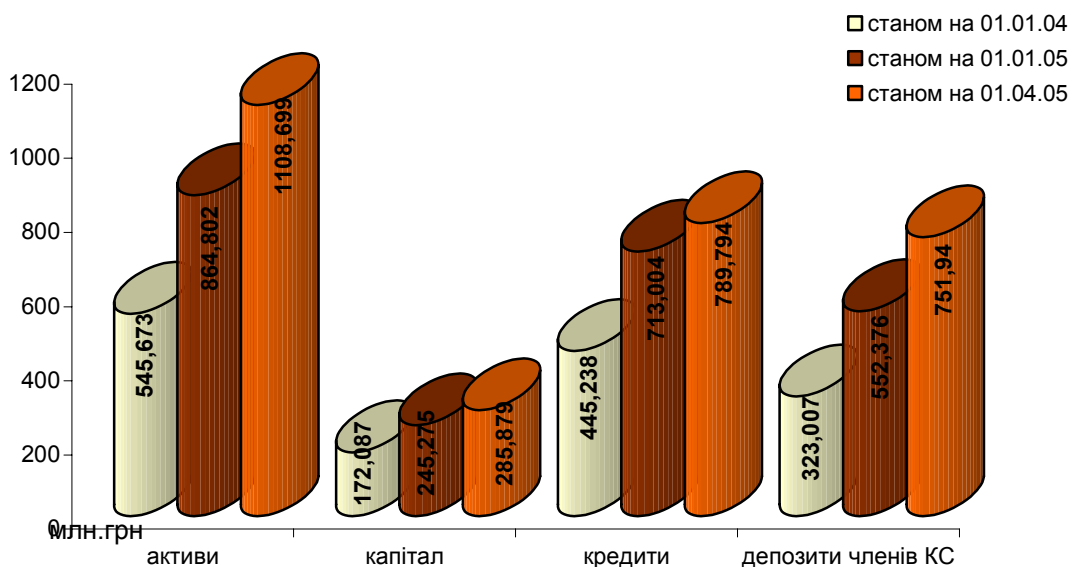

Загальні активи кредитних спілок у порівнянні з початком року зросли на 31,85% та становлять близько 1 108 млн.грн., з яких 87,7% (973 млн.грн.) – це продуктивні та решта 12,3% (135 млн.грн.) – непродуктивні активи. Серед продуктивних активів переважну більшість (82,5%) становлять кредити, надані членам кредитних спілок та іншим кредитним спілкам, серед непродуктивних активів – грошові кошти (50,3%) та капітальні інвестиції (22,1%).

Протягом кварталу зобов'язання кредитних спілок зросли загалом на 34,73%: збільшилися як зобов'язання, на які нараховуються проценти (внески на депозитні рахунки членів кредитних спілок – на 36,75%, розрахунки з юридичними особами – на 7,36%), так і зобов'язання, на які проценти не нараховуються (розрахунки з фізичними особами – на 75,62%, розрахунки з юридичними особами – на 2,62%).

Власний капітал кредитних спілок протягом I кварталу збільшився на 16,6% і станом на 1 квітня 2005 року становив 285,879 млн.грн. Структура загального капіталу виглядає таким чином:

- 74,38% – пайові внески членів КС,
- 16,71% – резервний капітал,
- 12,22% – додатковий капітал,
- (-3,31%) – непокриті збитки.

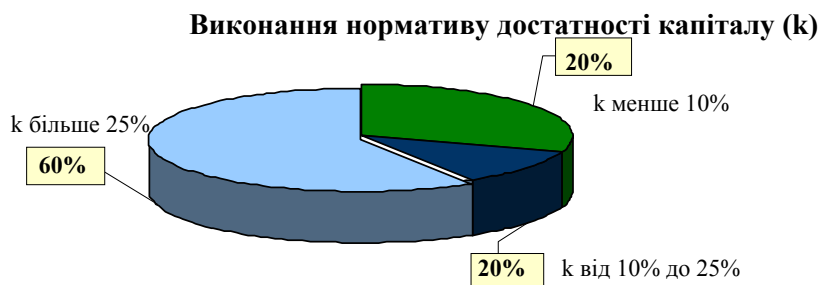

Разом із загальним зростанням активів, капіталу та інших показників діяльність кредитних спілок протягом звітного періоду продовжувала залишатися збитковою. Так, непокритий збиток станом на 1 квітня 2005 року становив 10,571 млн. грн. і в порівнянні з початком року зменшився на 2,981 млн.грн. (28%). За результатами діяльності 232 кредитні спілки (35% від їх загальної кількості) мали непокриті збитки, 102 кредитні спілки (15%) не мали доходів, решта 337 спілок (50%) мали нерозподілений дохід.

Поряд із цим триває зростання заборгованості за простроченими та неповерненими кредитами на 4% і за безнадійними кредитами на 1%. Вищенаведені показники на 1 квітня 2005 року становлять 72,9 млн.грн. та 786,4 тис.грн. відповідно.

III. Фінансові нормативи

Відповідно до Положення про критерії та фінансові нормативи діяльності кредитних спілок та об'єднаних кредитних спілок КС мають дотримуватись визначених фінансових нормативів.

Одним з найважливіших показників діяльності кредитної спілки є норматив достатності її капіталу, за яким капітал кредитної спілки не може бути меншим ніж 10% від суми її загальних зобов'язань.

Близько 20% кредитних спілок не виконують цієї вимоги, що свідчить про більш ніж десятикратне перевищення зобов'язань над капіталом і погіршує фінансовий стан кредитної спілки та її платоспроможність.

У цілому за сукупністю кредитних спілок співвідношення капіталу до зобов'язань становить 35%, що свідчить про достатню платоспроможність значної кількості кредитних спілок.

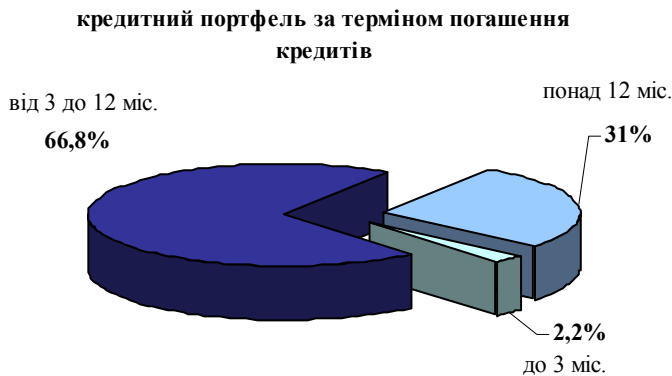
Виконання інших нормативів, встановлених Розпорядженням Держфінпослуг від 16.01.2004 за №7 „Про критерії та фінансові нормативи діяльності кредитних спілок та об'єднаних кредитних спілок”, наведено в табл.2

Табл.2

Назва показника	Значення показника	Кількість КС, які не дотримуються критерію	% від загальної кількості КС (671)
Коефіцієнт платоспроможності	$\geq 8\%$	75	11,2
Резервний капітал (який формується за графіком, передбаченим у положенні про фінансове управління КС) до активів, зважених за ступенем ризику	$\geq 15\%$	537	80
Мінімальне значення резервного капіталу до активів, зважених за ступенем ризику	$\geq 3\%$	176	26,2
Сума прострочених, неповернених, безнадійних та пролонгованих кредитів до суми регулятивного капіталу (власних коштів) за винятком капіталу, сформованого за рахунок додаткових пайових внесків	$\geq 100\%$	173	25,8
Сума прострочених, неповернених, безнадійних та пролонгованих кредитів, не перекрита сформованим резервом забезпечення покриття втрат від неповернених позичок	$\geq 10\%$	145	21,6
Сума зобов'язань, на які нараховуються проценти, до суми продуктивних активів	$\geq 100\%$	88	13,1
Норматив прибутковості	$\geq 100\%$	232	34,6
Норматив миттєвої ліквідності	$\geq 10\%$	30	4,5
Норматив короткострокової ліквідності	$\geq 100\%$	114	17

IV. Кредитна діяльність

Сума кредитів, наданих членам кредитних спілок та кредитним спілкам, збільшилася протягом першого кварталу 2005 р. на 14,47% і на кінець періоду становила 789,794 млн. грн. За терміном погашення в структурі кредитів, наданих членам кредитних спілок, середньострокові кредити (від 3-12 міс.) переважали над короткостроковими та довгостроковими (66,8% всього портфеля кредитних спілок у порівнянні з 2,2% та 31% відповідно).

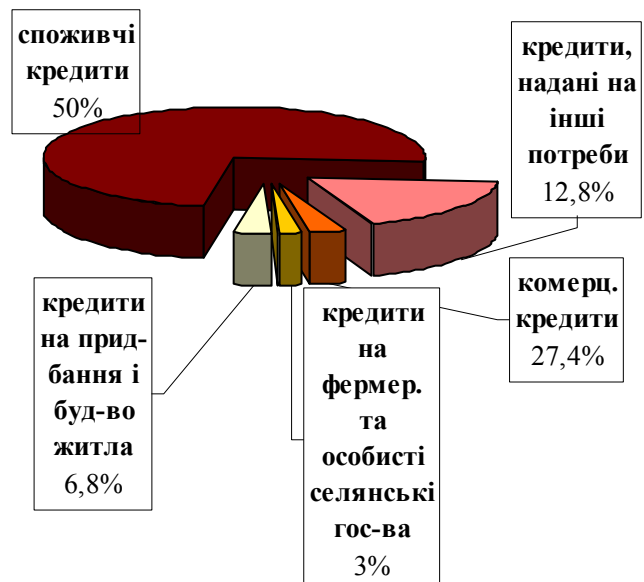
Заборгованість за простроченими та неповерненими кредитами (72,9 млн.грн) становить близько 9% від загальної суми кредитів, наданих протягом січня-березня 2005 року. Слід зауважити, що в цілому по сегменту кредитування необхідний резерв за простроченими та неповерненими кредитами становить лише 46% від загальної заборгованості за цими кредитами:

- 1-й рівень прострочення: норма резервування становить 0%;
- 2-й рівень прострочення: резерв покриває 35% заборгованості;
- 3-й рівень прострочення: резерв покриває 70% заборгованості.

Встановлений необхідний резерв за безнадійними кредитами відповідає рівню заборгованості за цими кредитами.

Структура кредитного портфеля кредитних спілок має такий вигляд:

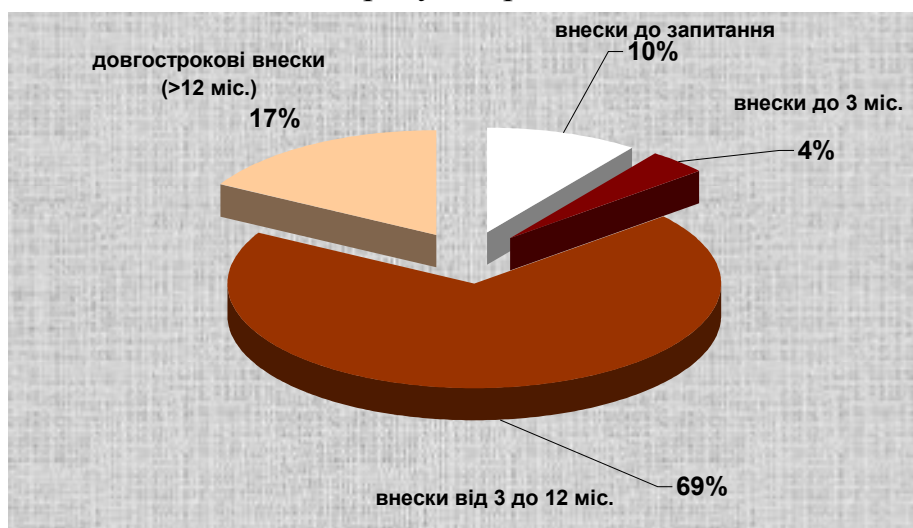
до 50% – споживчі кредити;
до 27,4% – комерційні кредити (для здійснення господарської діяльності);
до 12,8% – кредити, надані на інші потреби;
до 6,8% – кредити, надані на придбання, будівництво, ремонт житла;
до 3% – кредити, надані на ведення фермерських та особистих селянських господарств.

V. Депозити

Протягом I кварталу 2005 року кредитними спілками залучено вкладів на депозитні рахунки членів кредитної спілки на загальну суму 751,940 млн.грн., що в 1,36 рази перевищує відповідний показник на початок року. Характер зміни внесків на депозитні рахунки членів кредитної спілки має такий вигляд: внески до запитання зросли в 2,7 рази, внески до 3-х міс. – на 7%, внески строком від 3 до 12 міс. – на 26%, довгострокові внески (>12 міс.) зросли на 58%.

Структура внесків на депозитні рахунки розподіляється таким чином:

Порівнюючи структуру депозитів та наданих кредитів, можна стверджувати, що їх розподіл за терміном погашення є доволі однорідним: як серед кредитів, так і серед депозитів переважають середньострокові терміном від 3-х до 12 місяців. Найменшим попитом користуються короткострокові кредити, які перекриваються короткостроковими депозитами (до 3-х місяців). Ситуація з довгостроковими кредитами і депозитами (>12місяців) протилежна – джерелом кредитування є не лише депозитні внески, але й значною мірою капітал кредитної спілки. Таким чином, беручи до уваги загальну однорідність тенденцій у кредитуванні та прийнятті депозитів, можна стверджувати, що загрози виникнення кризи ліквідності серед кредитних спілок на даний момент не існує.

Розподіл депозитів та кредитів КС за терміном повернення,

